

Filosofisk verktygslåda: Konsten att ställa frågor!

med videoverket "Paddan" av Ingela Ihrman

Paddan av Ingela Ihrman. Konstvideo, 4.16 min. Årtal 2013

VÄLJ ENDAST EN FRÅGA ATT FILOSOFERA OM

FRIHET

1. Hur blir man fri på riktigt?
2. Har vi en fri vilja?
3. Blir vi mer eller mindre fria i vårt samhälle? Varför?

IDENTITET

1. Hur blir man sig själv (autenticitet)?
2. Hur ser en sund individualism ut?
3. Kan identitet gå för långt?

KROPPEN

1. Hur påverkar kroppen vår identitet?
2. Är kroppen vårt "tempel" idag?
3. Hur påverkar kroppen vår frihet?

FOKUSERA PÅ ATT STÄLLA SOKRATISKA FÖLJDFRÅGOR!

1. KLARGÖRANDE

T ex: Varför är det så? Vad betyder det? Kan du utveckla? Varför tänker du/vi så? Kan du förklara så att alla förstår? Osv...

2. ANTAGANDEN OCH NORMER

T ex: Du/vi verkar anta att x? Varför? Varför tänker vi/gör så egentligen? Osv...

3. ANLEDNINGAR

T ex: Varför? Vad är orsaken till detta? Vilka är dina/våra argument? Är våra argument bra/tydliga/rimliga nog? Kan vi hitta något sätt att tänka tvärtom?

4. PERSPEKTIV

T ex: Hur skulle vi kunna titta på det här från ett annat perspektiv? Kan någon se det här på ett annat sätt? Vad är skillnaden eller likheten mellan x och y (perspektiv)?

5. KONSEKVENSER

T ex: Vad skulle då hända? Vilka blir konsekvenserna av att anta det/om vi antar det? Hur påverkar x, y/oss/frågan? Varför är x viktigt? Vilket är den bästa/sämsta konsekvensen av x? Varför?

6. META-FRÅGOR

T ex: Varför är den frågan viktig? Varför frågar vi oss detta? Vad kan vi ha missat? Vad mer kan vi fråga oss? Vad betyder själva frågan? Vad säger den frågan om oss? Hur hänger de frågorna ihop med varandra?

FILOSOFISKA VERKTYGSLÅDAN – 7 DYGDER

- 1) LYSSNANDE (aktivt, närvaro, eftertänksamhet, undersökande, nyfiket, gemenskap “vad kan vi förstå tillsammans?”)
- 2) BEGREPPSANALYS (mejsla, kärnan, beskriva, definiera, tolka, göra distinktioner, förtydliga, jämföra, klarhet)
- 3) UTMANA MED FRÅGOR (t ex 6 sokratiska frågor, se ovan)
- 4) URSKILJNINGSFÖRMÅGA (Är det sant, klokt eller rätt? Vad är viktigt här? Varför? Värdera, omdömeskraft, arketyper “svärdet”)
- 5) META-PERSPEKTIVET (undvik fokus *vem* som säger vad, fokus på vad ni upptäcker som grupp, själv-distans, transpersonellt, själv-kritik)
- 6) FÖRUNDRAN (öppenhet, nyfikenhet, rörlighet eller plasticitet, “nybörjar sinnet”)
- 7) TVIVEL (att tänka motsatsen, öppenhet för att tänka annorlunda, pausa sina bestämda åsikter och fördomar, vara beredd att ompröva sina idéer)